

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Gasunie Transport Services B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Concourslaan 17
9727KC GRONINGEN

Onze referentie
5190027565989

Kenmerk
WNB/2022/066.toek

Bijlagen
3

Datum 6 februari 2023
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED],

Op 11 november 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 14, 15, 21, 23 en 27 december 2022 en 18 januari 2023 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van h project 'G-H Gas ombouw Vattenfall Diemen', **gelegen in de gemeente** Haarlemmermeer. Het project betreft een inrichting van een tijdelijk werkterrein voor een serie horizontaal gestuurde boringen (HDD). De werkzaamheden bestaan uit het kappen van bomen, het uitvoeren van een pilotboring en het trekken van leidingen. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de sperwer (*Accipiter nisus*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het definitieve besluit tot en met 31 december 2023 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels of het wegnemen van nesten van vogels. Ik verleen geen ontheffing van artikel 3.1, lid 4 voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de sperwer.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.

- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het **project 'G-H Gas ombouw Vattenfall Diemen'**, gelegen in de gemeente Haarlemmermeer aan de Schipholweg Badhoevedorp, één en ander zoals is weergegeven in figuur 2-2 van het bij de aanvraag gevoegde rapport '**Activiteitenplan Jaarrond beschermde nesten**' van 21 oktober 2022 (bijlage 3 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Datum
6 februari 2023

Onze referentie
5190027565989

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport '**Activiteitenplan Jaarrond beschermde nesten**' van 21 oktober 2022 (bijlage 2 bij dit besluit).
- j. U dient ten aanzien van de voorgenomen voorbereidende werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare (balts en broed) voortplantingsperiode van de sperwer. Deze periode loopt globaal gezien van 15 april tot en met 30 juni, maar kan eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden. De precieze begrenzing dient in de praktijk door een ecologisch deskundige te worden bepaald.
- k. Geluidsproductie dient te worden afgeblazen met een demper.
- l. Al het transport dient plaats te vinden via de brug.
- m. Er dient dagelijks ecologische monitoring plaats te vinden om de effectiviteit van de getroffen maatregelen vast te stellen.
- n. De dienstdoende ecooloog dient er op toe te zien dat de functionaliteit van de huidige nestbomen ook na de kap van bomen binnen het plangebied geborgd blijft door een mantelzoom. De bomen dienen te worden omgeven en te worden verborgen door dichte bosschage, conform figuur 3 van "Beantwoording nadere aanvullende vragen 22-12-2022" (bijlage 4 bij dit besluit).

Overige voorschriften

- o. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- p. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- q. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Datum
6 februari 2023

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027565989. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Onze referentie
5190027565989

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing artikel 3.1, lid 4 Wet natuurbescherming

Datum
6 februari 2023
Onze referentie
5190027565989

U vraagt ontheffing aan voor het opzettelijk storen van exemplaren van de sperwer. Overtreding van artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming is echter niet aan de orde. Conform art. 3.1, lid 5 van de Wet natuurbescherming is lid 4 niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort. Dat laatste is hier het geval. De impact van het planvoornemen op de sperwer is zeer beperkt. Mede in combinatie met de talrijkheid van deze soort en de te treffen mitigerende maatregelen, kan worden geconcludeerd dat hierdoor de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt.

Instandhouding van de sperwer

Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming

De sperwer is in het plangebied aangetroffen. Er is een drietal jaarrond beschermde nesten aanwezig waarvan in 2021 één jaarrond nest in gebruik was door een sperwer. Er is daarnaast in 2022 door een ander ecologisch bureau gemeld dat er een havik broedde. De ecooloog van Gasunie heeft op 27 december het terrein intensief bezocht en is tot de conclusie gekomen dat dit nooit een havik kan zijn geweest. Op deze dag is dus vastgesteld dat één nest in gebruik is door een sperwer. De nestbomen van de sperwer zelf worden niet verwijderd ten behoeve van de werkzaamheden, maar bevinden zich wel binnen de invloedssfeer van de verstoringszone van ongeveer 75 meter. Als gevolg van de werkzaamheden kan verstoring tijdens het broeden optreden waardoor het nest mogelijk verlaten wordt. Dit geldt met name voor boorwerkzaamheden in de uitvoeringfase die binnen de invloedssfeer van de nesten plaatsvinden.

De werkzaamheden bestaan uit het inrichten van een werkterrein, materieel, personeel, het aanleggen van een brugconstructie over een watergang en het aanbrengen van doek, zand en rijplaten. De werkzaamheden worden uitgevoerd met een rupskraan en duren ongeveer één week. De boorwerkzaamheden vinden plaats in week 14 tot en met week 16 (HDD boring 7 en 6) en bestaan uit een pilotboring, het verruimen van het boorgat en het realiseren van twee gestuurde boringen: één in de oostelijke richting en één in de zuidwestelijke richting. De aansluitwerkzaamheden vinden plaats in week 19 (HDD 6 aan HDD 7 verbinden), waarvoor rupskranen worden gebruikt en bemalingspompen. Tenslotte wordt de werklocatie weer opgeruimd: het demonteren en afvoeren van installatie met bijbehorende faciliteiten, afvoer overtollig zand en doek en rijplaten en cultuurtechnisch werk. De werkzaamheden vinden overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de sperwer tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de ontheffingsaanvraag aangeleverd activiteitenplan van 21 oktober 2022 alsook de aanvullend verkregen informatie van de Gasunie van 14, 15, 21, 23 en 27 december 2022 en 18 januari 2023 en het telefonisch contact van 1 februari 2023.

Door de werkzaamheden kunnen broedende sperwers verstoord raken. Om deze reden worden voorafgaand aan de werkzaamheden mitigerende en compenserende maatregelen uitgevoerd, zoals het kappen van bomen en het plaatsen van drie compensatienesten voor de sperwer in omliggende bosschages binnen een afstand van 300-500 meter en een nest op een vierde locatie in een nabijgelegen bosschage, ongeveer 50 meter van de huidige locatie (zie figuren 3.1 en 4.1 van het rapport '**Activiteitenplan Jaarrond beschermde nesten**' van **21 oktober 2022**). De door u aangeleverde maatregelen worden hieronder beschreven en beoordeeld.

Voorafgaand worden de drie bestaande nesten gecontroleerd. De inspanning van deze controle hangt samen met het moment van uitvoeren. Wanneer kapwerkzaamheden dicht op het broedseizoen van de sperwer liggen, dient de inspanning vergroot te worden (meerdere veldbezoeken om ingebruikname te kunnen uitsluiten of aantonen). Eén veldbezoek duurt één uur en mag alleen plaatsvinden tijdens gunstige weersomstandigheden. Wanneer na het veldbezoek blijkt dat de nesten niet in gebruik zijn, dienen de nesten fysiek geïnspecteerd te worden op gebruik. Dit kan gedaan worden door gebruik te maken van een ladder of een boomcamera. Als ook hieruit blijkt dat de nesten ongebruikt zijn, worden de nesten ontoegankelijk gemaakt. Het ontoegankelijk maken van de nesten wordt gedaan door deze voorzichtig af te dekken op zodanige wijze dat de vogels er niet weer bovenop een nieuw nest kunnen bouwen. Aanvullend worden vogelweringsmiddelen in de bomen gehangen.

De sperwer bouwt zelf zijn nesten. Maar omdat in dit geval de broednesten tijdelijk onklaar worden gemaakt, worden als compensatiemaatregel in de directe omgeving nestmanden opgehangen. Dit wordt gedaan voor de aanvang van het broedseizoen 2023. De nestmanden kunnen door de soort gebruikt worden als uitwijkmogelijkheden wanneer de nesten in het resterende gedeelte van het bosje, door de werkzaamheden, mogelijk tijdelijk onbruikbaar zijn. Hiervoor worden **nestmanden gebruikt van het type "RK BU 01 Nestmand Buizerd"**. Het aanbieden van nestenmanden biedt de hoogste zekerheid op het aanbieden van alternatieven, aangezien deze maatregel effectief is gebleken bij onder andere buizerds en ransuilen. Hierbij wordt het aanwezige nest van een soort aangepast naar eigen eisen.

Bij het ophangen van de nestmanden is de positionering cruciaal. De volgende eisen gelden hiervoor:

- De manden moeten dicht tegen de stam op één of meerdere takken horizontaal geplaatst worden op een hoogte van minimaal 6 meter.
- Voor de sperwer moet de bosschage dicht genoeg zijn. Struiken kunnen ook dienen als potentiële mogelijkheid.
- Een vrije/ goede aanvliegroute moet aanwezig zijn.
- De manden moeten vastgezet worden met trekbanden of met een kabel.
- De manden moeten gevuld worden met dorre takken en bladeren. Dit kan eventueel vermengd worden met bosgrond of turf (zodat het nest minder/niet nieuw overkomt).

- Het ophangen van de nestmanden moet gedaan worden onder ecologische begeleiding of door een ecologisch kundig persoon.

Datum
6 februari 2023

Onze referentie
5190027565989

In de periode na het ongeschikt maken van de nestlocaties, vindt monitoring plaats van de activiteit in en rondom de werklocatie. Dit wordt gedaan conform de methodiek als gehanteerd in het nader onderzoek. Dit houdt in dat er vier gerichte veldbezoeken plaatsvinden in de periode februari tot eind juni/begin juli. De veldbezoeken duren één uur lang en mogen alleen plaatsvinden tijdens gunstige weersomstandigheden. Zowel de oude tijdelijke ongeschikte nesten als de nieuwe nestmanden worden binnen de monitoring meegenomen. Indien een vogelsoort, met of zonder een jaarrond beschermd nest, een (nieuw) nest maakt binnen de verstoringafstand, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het moment dat de jongen zijn uitgevlogen. Indien er geen nest-identificerend gedrag is waargenomen binnen de zone van de werkzaamheden, dan wordt na uitvoering van het laatste veldbezoek het werkterrein vrijgegeven.

De werkzaamheden vinden overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang. Het gebruik van terreinverlichting dient zoveel als mogelijk vermeden te worden. Als dat niet geheel te voorkomen is, dient gebruik gemaakt te worden van gerichte amberkleurige verlichting en deze dient niet uit te stralen naar de omgeving. Met deze maatregel dient rekening gehouden te worden tijdens de gestuurde boringen, het aansluiten van de leidingen en eventuele andere werkzaamheden binnen het werkterrein.

Na afloop van de werkzaamheden wordt het terrein ingericht zodat het past bij de groenzone die in de directe omgeving ligt. In de directe omgeving liggen graslanden met kruiden. Daarnaast kunnen de gerooide bomen in het gebied bewaard blijven door deze terug te leggen in de vorm van een takkenril. Deze moeten gelegd worden buiten de belemmeringsstrook van twee maal vijf meter ter weerszijde van de leidingen. Er dient te worden voorkomen dat op termijn het gebied verruigt en er een dominantie optreedt van brandnetel of braam. Door het terrein in te richten als een grasland met kruiden, ontstaat er nieuw foerageerbiotoop voor de sperwer.

Direct na afloop van de werkzaamheden wordt de nesten weer toegankelijk gemaakt door de afdekmaterialen en vogelweringsmiddelen te verwijderen. Dit dient voorzichtig plaats te vinden en uitgevoerd te worden onder ecologische begeleiding. Op deze manier wordt zorggedragen dat er geen verdere schade aan de nesten wordt toegebracht. De nestmanden blijven behouden voor het gebied.

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen zorgt u vooraf voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de nesten of rustplaatsen voor de aanwezige populatie van de sperwer.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing de aanvullende voorschriften j, k, l, m en n, toegevoegd. De functionaliteit van de nesten of rustplaatsen van de sperwer blijft hierdoor behouden.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding van de sperwer is landelijk gunstig. De sperwer is bijna overal in Nederland waar te nemen. Voornamelijk in het halfopen landschap met een afwisseling van dorpen, landbouwgebied en bos, en waar veel kleine vogels voorkomen, komt de sperwer voor. In Noord-Holland kende de soort een exponentiele groei sinds de jaren 1990. Sinds 2004/2005 is deze curve afgebroken en blijft het aantal broedgevallen relatief gelijk. Sinds 2012 zijn de broedgevallen grilliger geworden, waarbij de goede en de slechte jaren verder uiteen lagen. In de regio Amsterdam en Haarlemmermeer zijn de aantal klasse toegenomen.

Datum
6 februari 2023

Onze referentie
5190027565989

De sperwer leeft vrij verborgen en is relatief schuw. De soort broedt meestal in bossen en soms in tuinen of parken. Het bos moet dicht zijn met jonge naaldbomen en het liefst grenzen aan open landschappen. De sperwer is bij uitstek een roofvogel geworden die vaak voorkomt binnen de bebouwde kom. De sperwer kan in deze omgeving zowel foerageren als broeden. Jagende dieren worden steeds vaker waargenomen jagend op mezen die van de voedertafels gebruik maken.

De tijdelijke verstoring in de broedperiode wordt voorkomen door het nemen van voldoende mitigerende en compenserende maatregelen. De dieren worden daarmee in de gelegenheid gesteld uit te wijken naar aanwezige alternatieve bosschages binnen het bestaande territorium. De impact van het planvoornemen op de sperwer is zeer beperkt. Mede in combinatie met de aanwezigheid van andere bosschages in het territorium en de te treffen mitigerende en compenserende maatregelen, kan worden geconcludeerd dat hierdoor de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt.

Andere bevredigende oplossing

De uit te voeren werkzaamheden zijn locatie gebonden. De locatie van het werkterrein is bepaald aan de hand van de ligging van het leidingtracé. De ligging van het leidingtracé, op zijn plaats, is bepaald door deze zoveel als mogelijk parallel te laten lopen aan reeds bestaande kabels, leidingen en lijninfrastructuur, waarbij woningbouw wordt gemedend. Het leidingtracé is relatief zuidelijk neergelegd binnen het aanwezige bosschage. Dit is gedaan vanwege de aan te houden veiligheidsafstand rondom de nieuw aan te leggen gasleiding. De mag namelijk niet binnen de bestemming Woongebied-2 liggen.

Het plangebied betreft een cruciaal verbindingsstuk binnen het tracé. Vanuit het plangebied wordt zowel de verbinding onder de A4 door gerealiseerd alsmede dat het zorgt voor een koppeling met het tracé dat parallel langs de N232/Schipholweg loopt.

In de Gaswet is bepaald dat grote industriële verbruikers van laagcalorisch gas overgeschakeld moeten worden naar hoogcalorisch gas. Er is gekozen om de leidingtracés aan te leggen middels een serie horizontaal gestuurde boringen. HDD-boring is een sleufloze techniek om leidingen over een grote afstand gebieden te laten passeren. Het wordt voornamelijk ingezet om tracés onder rivieren, kanalen en grote wegen door te laten gaan, zodat in de aanlegfase veel hinder voorkomen kan worden voor de bovengrondse functies. Andere manieren van inrichting zullen schadelijker zijn voor de sperwer.

In de Gaswet staat bepaald dat afnemers vóór 1 oktober 2022 zijn omgeschakeld naar het hoogcalorisch gas. Deze termijn is inmiddels verstreken. Vattenfall heeft tijdelijke uitstel gekregen om te kunnen afwijken van deze planning. De omschakeling staat gepland in april 2024. Om Vattenfall om te kunnen laten schakelen naar het hoogcalorisch gas moeten diverse aanpassingen gedaan worden om aan het gasnet rondom Amsterdam aan te sluiten?. Veel van deze aanpassingen en schakelingen dienen vanwege flow en capaciteit buiten het stookseizoen (1-oktober 2023 tot 1 april 2024) uitgevoerd te worden. Om de schakelingen uit te kunnen voeren dienen de aanpassingen, zoals het aanleggen van leidingen, technisch gereed te zijn.

De betreffende nestbomen en de jaarrond beschermde nesten blijven wel door de werkzaamheden fysiek behouden. Het is echter niet uitgesloten dat gedurende de werkzaamheden broedende sperwers in zoverre verstoord kunnen raken dat daarmee het voortplantingssucces in het geding kan komen. Omdat de werkzaamheden gedeeltelijk ook in het broedseizoen plaatsvinden, is het noodzakelijk om voorafgaand aan het broedseizoen het terrein ongeschikt te maken voor vogels om er te gaan broeden. De alternatieve werkwijze bestaat eruit dat het de nesten tijdig, voorafgaande aan het voortplantingsseizoen, door een ecologisch deskundige tijdelijk ontoegankelijk wordt gemaakt. De dieren kunnen dan voor de voortplanting hun toevlucht nemen tot alternatieve delen/bosschages van het huidig sperwerterritorium. Daarnaast worden vier compensatienesten aangeboden in de nabije omgeving van de bosschage, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Na afloop van de werkzaamheden worden de oorspronkelijk nesten weer toegankelijk gemaakt. Het plangebied waar een deel van de bosschage is geroid, wordt heringericht met gras en kruiden.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de sperwer zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b van de Wet natuurbescherming, namelijk: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.'

De minister van Economische Zaken en Klimaat heeft op 3 december 2018 een verplichting tot omschakeling van laagcalorisch gas naar hoogcalorisch gas aangekondigd. Deze verplichting houdt in dat bedrijven met een verbruik van meer dan honderd miljoen Nm³ laagcalorisch gas per jaar om moeten schakelen naar hoogcalorisch gas of een duurzaam alternatief (kamerstuk 33.529, nummer 536). Op 20 mei 2020 is de verplichting vastgelegd in de Gaswet, die op 20 juni 2020 in werking is getreden. Hiermee heeft Gasunie de wettelijke taak om de afnemers voor 1 oktober 2022 van het laagcalorisch gas af te schakelen. De verplichting om van het laagcalorisch gas af te schakelen houdt voor Vattenfall Diemen in dat zij een aantal werkzaamheden uit moeten voeren, waaronder de aanleg van (gedeelten van) gasleidingen.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'in het belang van de **volksgezondheid of openbare veiligheid**' voldoende is om de negatieve effecten op de spierwer die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
6 februari 2023

Onze referentie
5190027565989

4.2.1 Maatregelen tijdens de voorbereidingsfase

Onderstaand staan de maatregelen genoemd die genomen gaan worden tijdens de voorbereidingsfase. Dit betreft de fase voordat de eigenlijke werkzaamheden (HDD-boring) gaan plaatsvinden. De letters voor elke maatregel corresponderen met deze in de planning (zie paragraaf 4.3).

a) Controle nesten en deze ontoegankelijk maken

Voorafgaand worden de drie bestaande nesten gecontroleerd. De inspanning van deze controle hangt samen met het moment van uitvoeren (zie paragraaf 4.3). Wanneer kapwerkzaamheden dichter op het broedseizoen van de soorten (havik en sperwer) ligt, dient de inspanning vergroot te worden (meerdere veldbezoeken om ingebruikname te kunnen uitsluiten of aantonen). Eén veldbezoek duurt één uur en mag allen plaatsvinden tijdens gunstige weersomstandigheden. Wanneer na het veldbezoek blijkt dat de nesten niet in gebruik zijn, dienen de nesten fysiek geïnspecteerd te worden op gebruik. Dit kan gedaan worden door gebruik te maken van een ladder of een boomcamera. Als ook hieruit blijkt dat de nesten ongebruikt zijn (het betreffende seizoen), worden de nesten ontoegankelijk gemaakt. Het ontoegankelijk maken van de nesten wordt gedaan door deze voorzichtig af te dekken op zodanige wijze dat de vogels er niet weer bovenop een nieuw nest kunnen bouwen. Geschikte materialen hiervoor zijn: een korf, kippengaas, landbouwplastic en winddoek. Aanvullend worden vogelweringsmiddelen in de bomen gehangen. Geschikte materialen hiervoor zijn: linten, ronddraaiende vogelverschrikkers en plastic kraaien. Activiteitenplan Jaarrond beschermde nesten. Schipholweg Badhoevedorp, 2022. 17 Figuur 4-1. Potentiële locaties nestmanden in directe omgeving werkterrein.

b) Ophangen nestmanden

In de directe omgeving worden compenserende nestmanden opgehangen. Dit wordt gedaan voor aanvang van het broedseizoen 2023. De nestmanden kunnen door de soort gebruikt worden als uitwijkmogelijkheden na wanneer de nesten in het restant van het bosje, door de werkzaamheden, mogelijk tijdelijke onbruik zijn. De nestmanden zijn van het type "RK BU 01 Nestmand Buizerd" (zie Figuur 4-2). Bij compensatie van haviksnesten in de Hedwigepolder is ook gebruik gemaakt van dit type mand (Ontheffing Ruimtelijke Inrichting Hedwigepolder). Vooralsnog zijn de resultaten van de compensatie methode nog niet gedeeld, waardoor de effectiviteit van een nestmand niet aan te tonen of uit te sluiten is. Ook voor de sperwer worden dergelijke nestmanden aanbevolen als compensatiemogelijkheid. Dit is bijvoorbeeld gedaan voor de projecten 'Ontwikkeling Robert Boyleweg te Leiden' en 'A27 Houten - Hooipolder'. Het aanbieden van nestmanden biedt de hoogste zekerheid op het aanbieden van alternatieven, aangezien deze effectief is gebleken bij onder andere buizerds en ransuilen. Dit zijn ook soorten die afhankelijk zijn van nestbouw door andere soorten. Hierbij wordt het aanwezige nest van een de andere soort aangepast naar eigen eisen. Bij het ophangen van de nestmanden is de positionering cruciaal. De volgende eisen gelden hiervoor:

- De manden moeten dicht tegen de stam op één of meerdere takken horizontaal geplaatst worden op een hoogte van minimaal 6 meter.
- Voor een havik geldt dat het nest in de kroon van een boom geplaatst moet worden. Voor de sperwer moet de bosschage dicht genoeg zijn. Struiken kunnen ook dienen als potentiële mogelijkheid.
- Een vrije/ goede aanliegroute moet aanwezig zijn. Activiteitenplan Jaarrond beschermde nesten. Schipholweg Badhoevedorp, 2022.
- De manden moeten vastgezet worden met trekbanden of met een kabel. - De manden moeten gevuld worden met dorre takken en bladeren. Dit kan eventueel vermengd worden met bosgrond of turf (zodat het nest minder/ niet nieuw overkomt).

- Het ophangen van de nestmanden moet gedaan worden onder ecologische begeleiding of door een ecologisch kundig persoon. In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere geschikte bosschages aanwezig die aansluiten op hetzelfde foerageergebied van de havik en de sperwer. Het gebied blijft tijdens de werkzaamheden nog steeds zeer geschikt voor beide soorten om te verblijven. In de directe omgeving, maar buiten de invloedzone van de werkzaamheden, zijn veel waarnemingen gedaan van soorten als zwarte kraai en ekster. Dit zijn soorten waarvan de nesten op termijn geschikt kunnen zijn voor roofvogels als havik en sperwer. Binnen deze geschikte bosschage is onderzocht of er mogelijkheden zijn tot het ophangen van compenserende nestmanden. Echter, door de toekomstige plannen die het gebied kent, liggen veel van deze bosschages binnen de verstoringszone van deze toekomstige plannen, waardoor de locaties als niet geschikt worden geacht. Desalniettemin, een soort als sperwer kan toch zelf nog kiezen om toch nog een nest te bouwen en deze bosschages. Een drietal locaties zijn geschikt geacht die in relatieve korte afstand van het plangebied liggen. Gezien zowel de sperwer als de havik een grote homerange hebben (gebied waarin ze foerageren, slapen en dergelijke), wordt de afstand van de nestmanden ten opzichte van originele nest als dichtbij genoeg ingeschat. In Figuur 4-1 staan de locaties weergegeven waar de manden opgehangen gaan worden. Deze bosschages liggen op terrein van de gemeente Haarlemmermeer en van Rijkswaterstaat. Tijdens het nader onderzoek (Raatjes, 2022) is tevens gelet op ander gedrag dat identificerend is voor broedende vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving. Ondanks het voorkomen van buizerd in de directe omgeving (foeragerend en rustend), is nest-identificerend gedrag niet waargenomen. Hierdoor valt aan te nemen dat het gebied van het oude tracé A9 te Badhoevedorp alleen territorium is van de onderzochte soorten. Wanneer nieuwe nestmanden worden opgehangen binnen een bestaand territorium wordt de kans op een succesvolle ingebruikname verhoogd.

c) Werkterrein geschikt maken en bomenkap

Voorafgaand aan het broedseizoen 2023 wordt het werkterrein ongeschikt gemaakt voor vogels om er te gaan broeden. Hiertoe worden binnen de begrenzing van het werkterrein (werkputten, grond- en materiaalopslag, parkeerplaatsen etc., zie Figuur 2-1) alle bomen en struiken gerood en wordt de overige vegetaties kort gehouden (1 – 5 cm). Deze situatie wordt in stand gehouden gedurende de periode van de werkzaamheden. De aanwezige nestbomen worden behouden voor het gebied. Er wordt in voorzien dat het werkterrein zo klein mogelijk wordt gehouden, waarbij waar mogelijk bomen gespaard blijven die wel binnen het blauwe vlak als weergegeven in Figuur 2-1 liggen. Op deze manier wordt de verstoring die de kap van de bomen heeft ingeperkt/ verzacht. d) Monitoring activiteit In de periode na het ongeschikt maken van de nestlocaties, vindt monitoring plaats van de activiteit in en rondom de werklocatie. Dit wordt gedaan conform de methodiek als gehanteerd in het nader onderzoek. Zie hiervoor ook kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017). Dit houdt in dat er vier gerichte veldbezoeken plaatsvinden in de periode februari tot eind juni/ begin juli. De veldbezoeken duren één uur lang en mogen alleen plaatsvinden tijdens gunstige weersomstandigheden. Zowel de oude tijdelijke ongeschikte nesten als de nieuwe nestmanden worden binnen de monitoring meegenomen. Indien een vogelsoort, met of zonder een jaarrond beschermd nest, een (nieuw) nest maakt binnen de verstoringsafstand (voor havik en sperwer geldt 75 m), moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het moment dat de jongen zijn uitgevlogen. Indien er geen nest-identificerend gedrag is waargenomen binnen de zone van de werkzaamheden, dan wordt na uitvoering van het laatste veldbezoek het werkterrein vrijgegeven. Activiteitenplan Jaarrond beschermde nesten. Schipholweg Badhoevedorp, 2022. 19 Figuur 4-2 RK BU 01 Nestmand Buizerd van Vivara Pro. Deze roofvogelmand is een getoetst en goedgekeurd middel indien er compensatiemaatregelen getroffen moeten worden.

4.2.2 Maatregelen tijdens de uitvoeringsfase

Onderstaand staan de maatregelen genoemd die genomen gaan worden tijdens de uitvoeringsfase. Dit betreft de fase waarin ook de gestuurde boring gaat plaatsvinden. De letters voor elke maatregel corresponderen met deze in de planning (zie paragraaf 4.3).

e) Werktijden en verlichting

De werkzaamheden vinden hoofdzakelijk overdag plaats tussen een half uur na zonsopkomst en een half uur voor zonsondergang. Het gebruik van terreinverlichting dient zoveel als mogelijk vermeden te worden. Als dat niet geheel te voorkomen is, dient gebruik gemaakt te worden van gerichte amberkleurige verlichting en deze dient niet uit te stralen naar de omgeving. Met deze maatregel dient rekening gehouden te worden tijdens de gestuurde boringen, het aansluiten van de leidingen en eventuele andere werkzaamheden binnen het werkterrein.

4.2.3 Maatregelen gebruiksfase

Onderstaand staan de maatregelen genoemd die genomen gaan worden na de uitvoering. Dit betreft de fase nadat de gestuurde boring uitgevoerd is. De letters voor elke maatregel corresponderen met deze in de planning (zie paragraaf 4.3).

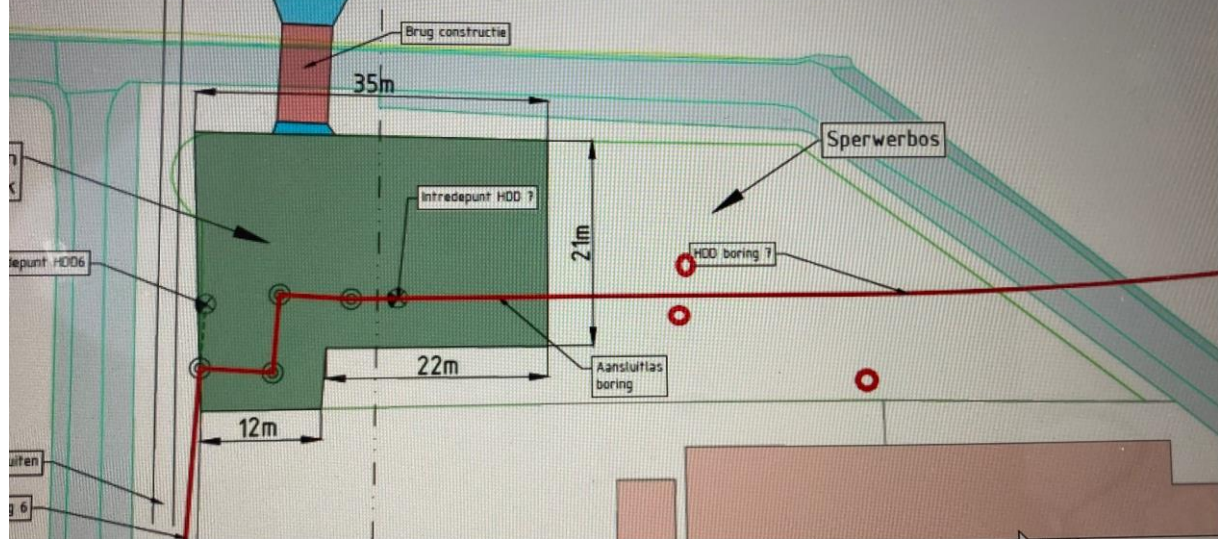
f) Herstellen van werkterrein Na afloop van de werkzaamheden wordt het terrein ingericht dat het past bij de groenzone die in de directe omgeving ligt. In de directe omgeving liggen graslanden met kruiden. Daarnaast kunnen de gerooide bomen in het gebied bewaard blijven door deze terug te leggen in de vorm van een takkenril (geleiding). Deze moeten gelegd worden buiten de belemmeringsstrook van twee maal 5 meter ter weerszijde van de leidingen. Voorkomen dient te worden dat op termijn het gebied verruigt en er een dominantie optreedt van brandnetel of braam. Door het terrein in te richten als een grasland met kruiden, ontstaat er nieuw foerageerbiotoop voor de havik en de sperwer.

g) Nesten weer toegankelijk maken Direct na afloop van de werkzaamheden wordt de nesten weer toegankelijk gemaakt door de afdekmaterialen en vogelweringsmiddelen te verwijderen. Dit dient voorzichtig plaats te vinden en uitgevoerd te worden onder ecologische begeleiding. Op deze manier wordt zorggedragen dat er geen verdere schade aan de nesten wordt toegebracht. De nestmanden blijven behouden voor het gebied.

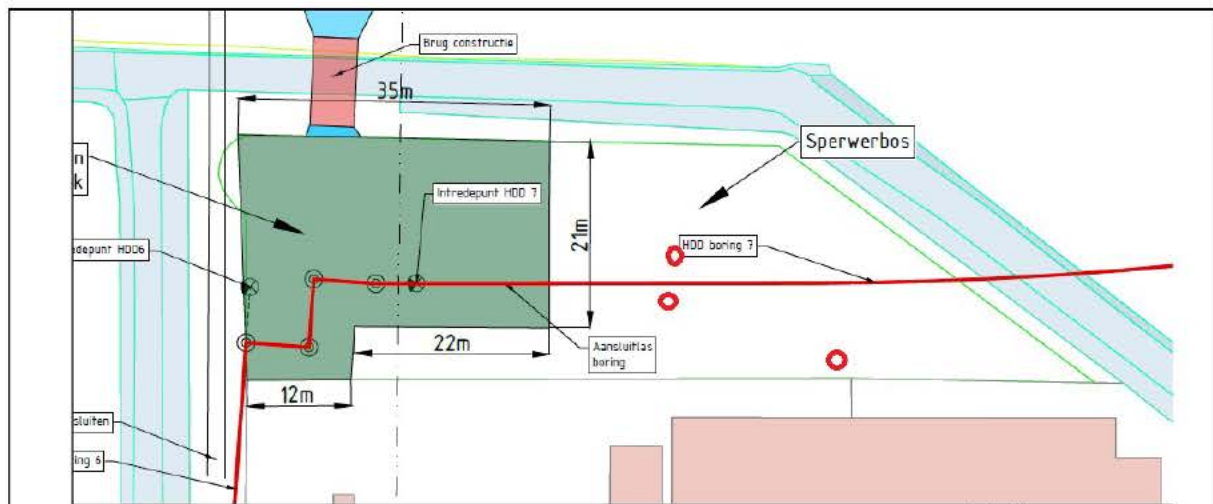
De coördinaten van het gedeelte waarvoor wordt aangevraagd, zijn: X: 114167/Y: 482818; X: 114183/ Y: 482801; X: 114167/Y: 482784; X: 114149/Y: 482800 zoals opgenomen in figuur 1.1 bij de aanvraag vermelde Activiteitenplan van 21 oktober 2022 (conform Rijksdriehoekstelsel 'geo.javawa.nl').

Locatie plangebied exact (groene vlak): (figuur 3)

Beantwoording aanvullende vragen

1	<p>In paragraaf 1.1. vermeldt u twee rapportages van Antea group en Natuurlijk Wonen. Deze rapportages zijn niet meegestuurd met het activiteitenplan. Kunt u deze twee rapportages alsnog overleggen?</p>
	<p>Zie rapportages Antea Group en Natuurlijke Zaken (2 rapporten)</p>
2	<p>Is er ook onderzoek uitgevoerd naar andere (on)beschermde soorten binnen en buiten het plangebied (zoals vleermuizen), die gedurende de uitvoeringsmaatregelen te maken krijgen met geluids-, trillingen en optische verstoring?</p>
	<p>Zie natuurtoets van Natuurbalans en Ecologisch werkprotocol van Antea Group (2 rapporten).</p>
3	<p>Welke bronnen zijn toegepast in het kader van bureau- en veldonderzoek?</p>
	<p>Zie hiertoe de rapportages (vraag 1 en vraag 2).</p>
4	<p>a. In paragraaf 2.1 vermeldt u dat het werkterrein zo klein mogelijk wordt gehouden en ook dat niet meer bomen dan noodzakelijk worden gekapt. Op figuur 2.1 blijkt echter dat het plangebied meer dan de helft te zijn van de totale bosschage. Terwijl in paragraaf 2.2. wordt vermeldt dat een deel van de bosschage wordt gekapt. Kunt u klein en bomenkap specificeren?</p>
	<p>Met de bosschage wordt de gehele bosschage tussen de gebouwen en de watergangen bedoeld. Hiervan wordt een deel gekapt ten behoeve van de werkzaamheden. In figuur 2-1 is middels een blauw vlak de globale begrenzing van het benodigde werkterrein aangegeven. Inmiddels is een meer geoptimaliseerde tekening van het werkterrein gemaakt, zie bijlage. In deze geoptimaliseerde variant is in groen de benodigde werkruimte aangegeven. Dit deel is reeds kleiner dan het blauwe deel in figuur 2-1.</p>
4	<p>b. Hoe ziet het plangebied na de uitvoeringswerkzaamheden eruit qua bosschage? In het verlengde hiervan: hoever staan de nestbomen nog in dichte bosschage of staan ze in zicht na de bomenkap. Kunt u dit nader toelichten?</p>
	<p>In onderstaande uitsnede van de geoptimaliseerde tekening zijn de 3 nesten indicatief ingetekend. Er blijven nog voldoende bomen staan tussen de nesten en het werkterrein, waardoor deze niet in het zicht komen.</p>

5 **In paragraaf 2.2 geeft u aan dat op de lange termijn het volledige bosschage gekapt moet worden, inclusief nestbomen. Over welke periode gaat deze lange termijn?**

De startdatum voor aanvang plan Schuilhoeve is nog niet bekend. Dit hangt af van de bestemmingsplanprocedure. Deze ligt momenteel nog bij de Raad van State. Het zal in ieder geval niet binnen afzienbare tijd plaatsvinden.

6 **Uit figuur 2.2 blijkt niet dat de bosschage onderdeel zal uitmaken van de woningbouwplannen. Kunt u dit toelichten?**

Op deze locatie vindt realisatie van de Groene As plaats. Dit volgt uit de Provinciale omgevingsverordening ("natuurverbinding ZNV2"). De doelsoorten hierbij (o.a. waterspitsmuis, ringslang etc.) vereisen een ander type biotoop dan bomen (onder andere NVO's). In de bredere gebiedsontwikkeling wordt wel boomaanplant voorzien, alleen niet op deze plek.

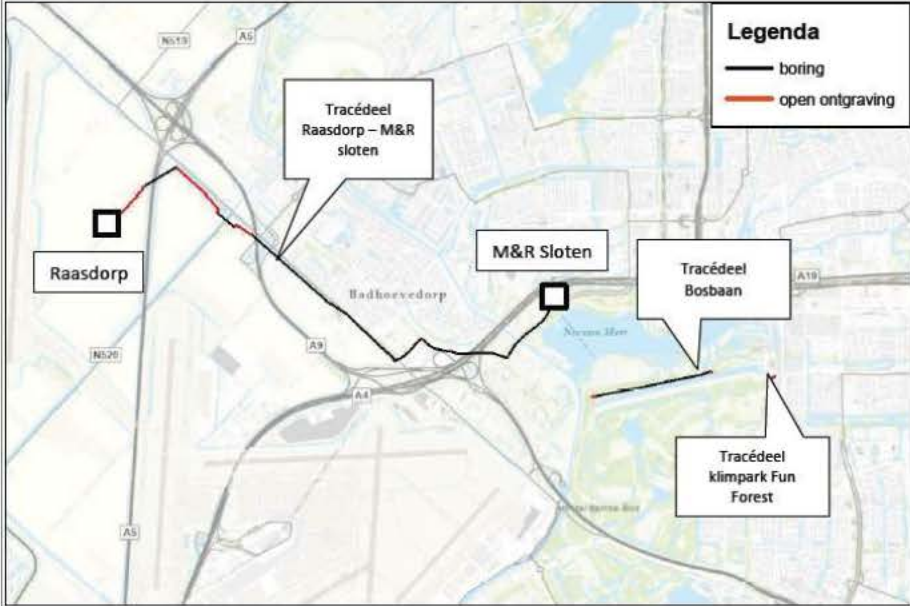
7 **In paragraaf 2.3 gaat u in op het belang Volksgezondheid en openbare veiligheid. Daarbij blijkt dat al in 2018 een verplichting tot omschakeling is aangekondigd. Dit heeft geresulteerd in een verplichting die op 20 juni 2020 is vastgelegd voor een groep van negen bedrijven in Nederland. Uit uw activiteitenplan blijkt dat u tijdens het broedseizoen de werkzaamheden wilt gaan uitvoeren. Dit is niet conform de wet Natuurbescherming. Waarom heeft u zo lang gewacht met het indienen van deze aanvraag?**

Een dergelijk project behoeft de nodige voorbereidingstijd. Er zijn verscheidene tracévarianten bestudeerd. Het tracé dient zorgvuldig gekozen te worden en diverse onderzoeken dienen te worden uitgevoerd.

Eind 2019 is besloten het project tijdelijk stop te zetten omdat er nog onzekerheid was of de wetswijziging er wel of niet zou komen. In juni 2020 is de wetswijziging er gekomen en in september 2020 is het project weer gaan lopen. Engineering is verder gegaan met de tracéstudie en vervolgens hebben bijbehorende onderzoeken plaatsgevonden.

Aanvankelijk was beoogd om mee te gaan met de Ontheffing Wet natuurbescherming die de gemeente zou aanvragen voor woningbouwproject Schuilhoeve, echter dat project liep vertraging op en ligt nu bij de Raad van State. Begin september 2022 is in overleg met de gemeente besloten om toch separaat een ontheffing aan te vragen voor het project van Gasunie. Vervolgens is het activiteitenplan opgesteld en zijn de vooroverleggen opgestart met RvO.

8

	<p>In paragraaf 2.4.1 worden de werkzaamheden in volgorde vermeld. Maar niet de bijbehorende tijdspanne. Kunt u dit alsnog toevoegen? Daarnaast wordt onder meer vermeld: “rekening houdend met het broedseizoen en recreatieseizoen”. Kunt u ‘recreatieseizoen’ met betrekking tot deze aanvraag toelichten?</p>
	<p>De genoemde werkzaamheden zijn voor alle boringen (gestuurde HDD boringen) en veldstrekkingen (open ontgravingen) over het gehele tracé. Onderstaand is een plaatje toegevoegd waarop het gehele tracé tussen Raasdorp en Sloten en bij de Bosbaan in het Amsterdamse bos is te zien. Al deze werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden tussen januari en oktober 2023.</p> <p>Het tracédeel bij de Bosbaan in het Amsterdamse bos moet in volgorde als eerste worden uitgevoerd (vanwege het aansluiten op het gasnet). Deze werkzaamheden moeten voor het recreatieseizoen (maart/april) klaar zijn. Vervolgens wordt het tracé tussen Raasdorp en Sloten uitgevoerd. In oktober moeten de leidingen worden aangesloten op het gasnet (voor het stookseizoen).</p>
<p>9</p>	<p>In paragraaf 3.5 geeft u aan dat geluids-, trillingen en optische verstoring van toepassing zullen zijn. Kunt u inzicht geven voor wat betreft materieel (diesel of elektrisch), transport, werklieden per onderdeel van de werkzaamheden? Voor wat betreft de geluidsverstoring; kunt u inzichtelijk maken in hoeverre er geluidsverstoring zal zijn middels contouren plangebied en direct omliggend gebied (nestbomen)?</p>
	<p>We gaan als eerste handeling de nesten afdekken. We verwachten dan geen verstoring van de roofvogels meer.</p> <p>We werken op basis van het ecologische werkprotocol. Bij start werkzaamheden wordt de situatie ter plekke nogmaals beoordeeld door een ecooloog en op basis daarvan worden indien nodig maatregelen genomen om te werken conform ecologische werkprotocol.</p> <p>Een gangbare opstelling van boorequipment bestaat onder ander uit:</p>

	Materieel/ mensen	bronvermogens
	Boormachine	76 dB (geluidsdruk)
	Aggregaat	60 dB
	Graafkraan	72 dB
	Recycling unit	78 dB
	Continu circa 6 mensen	+/- 60 dB
	Waterpomp Hatz	82 dB
10	In paragraaf 4.2.1 meldt u dat de kapwerkzaamheden dichterbij het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Kunt u de reden hiervan verduidelijken?	
	Ten tijden van de aanvraag was het nog niet duidelijk wanneer het kappen precies ging plaatsvinden. Daarom is een slag om de arm gehouden. Getracht wordt om de kap uit te voeren half/eind januari. Maar wanneer bezwaar wordt gemaakt kan dit pas gedaan worden begin maart. Met dit laatste wordt bedoeld 'dichterbij het broedseizoen'.	
11	In paragraaf 4.2.1 gaat u in op veldbezoeken. Kunt u dit duidelijker onderbouwen conform richtlijnen van het kennisdocument buizerd qua periode aantal bezoeken etc.?	
	<p>De veldbezoeken genoemd in paragraaf 4.2.1. a) betreffen bezoeken voorafgaand aan de werkzaamheden, dus nog buiten het broedseizoen om. Volgens het Kennisdocument Buizerd kan afwezigheid worden aangetoond als er in de periode maart tot half mei geen aanwezigheid kan worden aangetoond. Vanaf half maart kunnen buizerds broeden. Sperwer broedt vanaf april, terwijl havik vanaf eind maart. Voor deze periode vertonen de soorten al territoriaal/ broedt gedrag, waaraan valt waar te nemen dat ze mogelijk gaan broeden in de directe omgeving. Betreffende veldbezoeken uit 4.2.1. a) worden uitgevoerd vooruitlopend op het broedseizoen om met zekerheid (in komend broedseizoen (2023)) aan te tonen dat er daadwerkelijk geen vogels aanwezig zijn en er ook geen gedrag waargenomen is, waardoor het aannemelijk is dat de soort binnen afzienbare tijd gebruik wil gaan maken van het nest.</p> <p>De veldbezoeken genoemd in paragraaf 4.2.1. d) betreffen monitoringsrondes. Hiervoor worden bezoeken uitgevoerd conform het Kennisdocument Buizerd. Dit houdt in dat er vier gerichte veldbezoeken plaatsvinden in de broedperiode, welke hierboven staat benoemd. Bedoeling is om zowel aan te tonen of uit te sluiten dat de nestmanden gebruikt worden, dan wel dat er geen broedgeval is in de directe omgeving van de werkzaamheden. De bezoeken zijn gericht op sperwer en havik. Elke maand van eind maart tot begin juli (broedseizoen, zie ook Kennisdocument Buizerd) dient in ieder geval 1 bezoek uitgevoerd te worden, met een maximum van vier bezoeken, zoals staat aangegeven in het kennisdocument. Een vijfde bezoek vroeg in het jaar is niet noodzakelijk, aangezien deze meestal wordt gebruikt om nest(plaats)en te lokaliseren. Op elke plek met een potentiële nestplaats dient in ieder geval 1 uur gepost te worden. Meerdere potentiële nestplaatsen kunnen gebundeld worden, als deze binnen 1 oogopslag waar te nemen zijn. Eén uur is voldoende tijd om de benodigde activiteit waar te nemen. Binnen dit uur staat de waarnemer stil te observeren. Wanneer soorten worden waargenomen en uit hun gedrag blijkt dat ze verstoord zijn door de waarnemer (bijvoorbeeld doordat deze te dicht op het nest staat), is verplaatsing mogelijk en is er genoeg tijd om te zien hoe de vogel zich aanpast aan de verplaatsing van de waarnemer.</p>	
12		

	<p>In paragraaf 4.2.1, in figuur 4.1 liggen deze compensatienesten op relatieve korte afstand van de huidige nesten? Zijn de toekomstige compensatielocaties/ leefomgeving te vergelijken met de huidige nestlocaties/leefomgeving? Op de kaart zien we 1 compensatienest die in een woonwijk ligt, dichtbij het gebied van toekomstige bouwplannen. De overige twee compensatienesten liggen dichtbij de A4?</p>
	<p>Het compensatienest dat het verst weg ligt, ligt op een afstand van circa 900 meter. Aangezien havik/sperwer gebruik maken van foerageergebied van soms honderden hectare groot, ligt het nest dus binnen korte afstand. Daarnaast zijn de locaties van de nesten gebaseerd op gelijkende omgeving. Het bosje waar in het nader onderzoek de nesten zijn vastgesteld betreft een bosje aan de (voormalige) snelweg. De vogels zijn daar gewend aan de drukte van het verkeer. Twee nestlocaties zijn daarom bepaald op relatief grotere bosjes in de nabijheid (met geschikte soorten bomen) die onder invloed staan van dezelfde soort geluidshinder (waaraan ze gewend zijn). Daarnaast zijn de locaties aangesloten aan gebieden die direct gebruikt kunnen worden als foerageergebied.</p> <p>De andere locatie is gebaseerd op een meer rustige omgeving nabij een woonwijk, maar niet in een woonwijk. De gebouwen rondom deze locatie betreffen een (bijbel)school en een kantoor. Door het derde nest op die locatie op te hangen, worden verschillende soorten woonklimaten gerealiseerd waar de soorten keuze uit hebben. De locatie van de nestmanden zijn allemaal gelegen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en buiten de invloedssfeer van de mogelijke toekomstige bebouwing (Schuilhoeve).</p>
13	<p>U meldt onder 4.2.1 dat de effectiviteit van deze manden nog niet is aangetoond voor havik en sperwer, omdat resultaten van andere projecten nog niet zijn gedeeld. Kunt u onderbouwen waarom u deze compensatienesten verkiest boven de huidige nesten waarbij de tijdsperiode bouwplannen dusdanig is, dat mogelijk er meer duidelijkheid op termijn komt, qua resultaten in de effectiviteit van deze nesten voor havik en sperwer?</p>
	<p>Gekozen is voor compensatienesten, zodat de oude nesten in de situatie na werkzaamheden weer gebruikt kunnen worden door havik/sperwer. Binnen de huidige planning is het niet mogelijk om de nesten geschikt te houden omdat kans op verstoring van broedende dieren is aanwezig. Ook het verplaatsen van de huidige nesten naar een nieuwe locatie zorgt ervoor dat het bosje in de toekomstige situatie niet meer geschikt is, er zijn dan namelijk geen nesten meer aanwezig. Daarnaast is gekozen voor compensatienesten om meer nestgelegenheid te creëren en mogelijkheden aan te bieden waarvan de soorten gebruik kunnen maken.</p>
14	<p>Ook vermeldt u onder 4.2.1 dat binnen het werkterrein alle bomen en struiken worden gerooid en vegetatie kort wordt gehouden. De tekst komt enigszins tegenstrijdig over, omdat de nestbomen dan wel gespaard worden, maar de nestbomen liggen buiten het plangebied. Komt dit werkterrein overeen met de grenzen van het plangebied?</p>
	<p>Zie ter verduidelijk de tekening in de bijlage.</p>
15	<p>In paragraaf 4.2.1 onder 'Monitoring' geeft u aan dat er vier gerichte veldbezoeken plaatsvinden in de periode februari tot eind juni/ begin juli, terwijl de werkzaamheden in volgorde worden uitgevoerd. Ik verzoek u te onderbouwen waarom 4 bezoeken gedurende de broedperiode voldoende zijn om broednesten te lokaliseren.</p> <p>Er wordt gemeld dat een veldbezoek een uur duurt. Is dit voldoende voor wat betreft de grootte van de bosschage en omgeving tot zover de verstoring reikt? Op welke wijze wordt de monitoring uitgevoerd wat betreft het aantal mensen?</p>

	<p>Bedoeling van de vier gerichte veldbezoeken is om zowel aan te tonen of uit te sluiten dat de nestmanden gebruikt worden, dan wel dat er geen broedgeval is in de directe omgeving van de werkzaamheden. De veldbezoeken worden hierbij afgestemd op de werkzaamheden van de aannemer, zodat voorafgaand aan versturende werkzaamheden een veldbezoek wordt uitgevoerd. Zo wordt er voorafgaand aan de kap een veldbezoek uitgevoerd, voorafgaand aan de inrichting van het werkterrein en het maken van de HDD boringen, voorafgaand aan het realiseren van het leidingwerk, en voorafgaand aan het herstellen van het werkterrein.</p> <p>Zie verder vraag 11.</p>
16	<p>Onder 4.2.3 meldt u dat het van belang is dat het plangebied na uitvoering wordt gebruikt als grasland met kruiden. Wie voert het beheer hiervan uit?</p>
	<p>De gemeente gaat het beheer hiervan uitvoeren.</p>
17	<p>U heeft aangegeven dat wegens mogelijke toekomstige bouwplannen aan het eind van dit decennium u niet voornemens bent om het gebied weer in de oude staat terug te brengen. Dit lijkt echter op een tussenvorm van Tijdelijke Natuur. Derhalve willen wij dit voorleggen aan onze juridische afdeling.</p>
	<p>Wij willen niet verzoeken om een ontheffing Tijdelijke Natuur. Op termijn wordt hier de Groene As ontwikkeld waarbij dit gebied toch beheerd wordt als kruidenrijk grasland. Eventueel kan dit aspect worden meegenomen in de volgende ontheffing die t.z.t. door de gemeente wordt aangevraagd voor het kappen van het resterende deel van de bosschage, maar dus niet in deze ontheffing.</p>

Beantwoording nadere aanvullende vragen 22-12-2022

Voor wat betreft de reactie van de Gasunie mbt de beantwoording van de NAC-brief:

1 -Vraag 8b: graag alsnog het plangebied in de kaart highlighten, waarop de aanvraag gestoeld is. Daarnaast graag toelichten het schema voor wat betreft de uitvoering van de werkzaamheden. Uit uw reactie blijkt dat er vier startdata zijn gekoppeld aan werkzaamheden? Kunt u dit verder verduidelijken qua mate van geluidsverstooring resp. tijd lengte werkzaamheden en onderbrekingen gedurende de uitvoering met betrekking tot de aanvraag.

Locatie plangebied in cirkel (uitgezoomd): (figuur 1)

Locatie plangebied globaal (ingezoomd): (figuur 2)

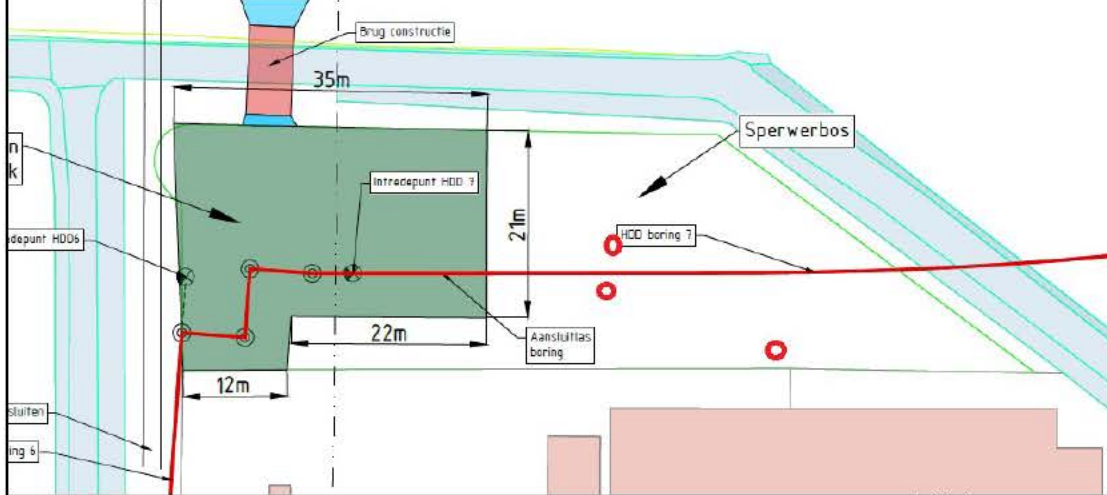

Legenda

- Bezetting nest; Onderzoek uitgevoerd in:
- Verstoringszone aangetroffen jaarrond beschermde nesten
 - Ja in 2012
 - Ja in 2021; Nee in 2022
 - Nee in 2022

Schaal: 1:2.500
 Versie: 7-12-2022
 Gemaakt door: Kevin Raaijmakers

Locatie plangebied exact (groene vlak): (figuur 3)

Nadere uitleg van de werkzaamheden in het plangebied:

Volgens huidige planning starten wij met de inrichting van de boorsite op deze locatie (zie figuur 3) in week 11:

- Aanbrengen brugconstructie over watergang.
- Aanbrengen doek, zand en rijplaten.
- Deze werkzaamheden worden uitgevoerd met een rupskraan en duren ongeveer 1 week.

De boorwerkzaamheden op deze locatie (figuur 3) zelf vinden plaats in week 14 t/m 16 (HDD boring 7 en 6)

- Equipment zoals aangegeven in het "decibel" staatje.

Materieel/ mensen	Bronvermogens (maximaal)
Boormachine	76 dB (geluidsdruk)
Aggregaat	60 dB
Graafkraan	72 dB
Recycling unit	78 dB
Continu circa 6 mensen	+/- 60 dB
Waterpomp Hatz	82 dB

De aansluitwerkzaamheden, (HDD 6 aan HDD 7 verbinden), worden in week 19 uitgevoerd

- Hiervoor worden rupskranen gebruikt en bemalingspompen.

Vanaf start broedseizoen t/m einde werkzaamheden zorgen we ervoor dat er geen vogels gaan broeden (zie ecologisch werkprotocol) en tevens zal er een ecooloog meelopen gedurende de werkzaamheden om te zorgen dat wordt voldaan aan de zorgplicht.

Als laatste, en vrijwel aansluitend aan bovenstaande, wordt de werklocatie weer opgeruimd: afvoer overtollig zand en doek en rijplaten, verwijderen brugconstructie en cultuurtechnisch werk.

Deze doorlooptijden van de werkzaamheden staan in de huidige planning op deze data benoemd maar kunnen door omstandigheden nog wel afwijken.

Het gehele leidingtracé tussen Raasdorp en Sloten (waar HDD 6 en HDD 7 onderdeel van uitmaken) kan pas getest en gedroogd worden wanneer HDD 6 en HDD7 ook gereed zijn. Het boren, aansluiten en testen neemt, wanneer dit pas vanaf eind augustus (na broedseizoen) kan worden uitgevoerd, zoveel tijd in beslag dat de gasklusdatums in oktober niet gehaald gaan worden.

2 -Vraag 9: uit uw reactie blijkt dat de maatregelen ter plekke door een ecooloog worden beoordeeld en op basis daarvan alsnog maatregelen worden opgenomen in het EWP. Dit botst echter met de toetsing. U dient de te nemen maatregelen van te voren te hebben vastgesteld opdat RVO deze maatregelen kan toetsen. Kunt u de maatregelen alsnog toelichten?

De maatregelen worden genoemd in het activiteitenplan en het ecologisch werkprotocol. Er zal een ecooloog meelopen om na te gaan of aan deze maatregelen wordt voldaan en om te toetsen of aan de zorgplicht wordt voldaan. Het is niet de bedoeling dat ter plekke nieuwe maatregelen worden bedacht.

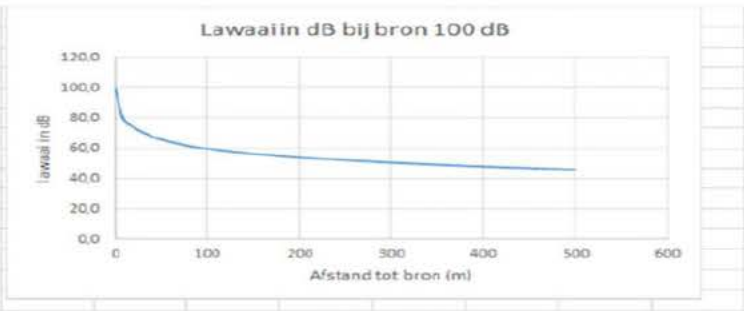
3 -Graag alsnog de contouren van de effecten van de geluidsverstoring in kaart brengen op de omgeving (plangebied en de omgeving). Betreffen de vermelde data van de machines het gemiddelde of het maximale bereik? Vindt de geluidsverstoring continue plaats? Ten aanzien van de werkzaamheden wordt hier verder weinig over vermeld.

Uit de volgende figuren blijkt dat de afstand van de bron tot de rand van de verstoringzone ruim 75m is en dan is de maximale geluidsdruk in dB afgenomen tot ong. 42-43 dB. Dat is ver onder de in de literatuur vastgestelde norm van 47 (49) dB voor broedende vogels.

Eventuele andere (on)beschermde soorten zijn niet binnen de verstoringzone van de projectlocatie aangetroffen.

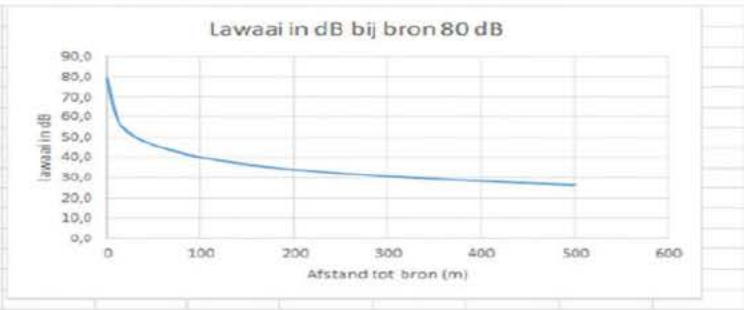

afstandsinterval	10 m
begin dB	100 dB
afstand	dB
0	100,0
10	80,0
20	74,0
30	70,5
40	68,0
50	66,0
60	64,4
70	63,1
80	61,9
90	60,9
100	60,0

a. Geluidsproductie afblazen zonder demper

afstandsinterval	10 m
begin dB	80 dB
afstand	dB
0	80,0
10	60,0
20	54,0
30	50,5
40	48,0
50	46,0
60	44,4
70	43,1
80	41,9
90	40,9
100	40,0

b. Geluidsproductie afblazen met demper

De vermelde bronvermogens zijn maximale vermogens.

De geluidsverstoring vindt niet continue plaats, zie antwoord op vraag 1 en er wordt uitsluitend overdag gewerkt.

4 -Vraag 11: deze toelichting is niet duidelijk. Veldbezoek wordt uitgevoerd om nesten/nestbouw uit te sluiten. Verstoring dient te worden voorkomen. Indien nesten aanwezig dient men de werkzaamheden stil te leggen. Voor wat betreft de monitoring: er wordt slechts viermaal een veldbezoek uitgevoerd, terwijl de werkzaamheden worden uitgevoerd gedurende de kwetsbare periode van veel soorten. In hoeverre kunt u op deze wijze uitsluiten dat er geen broedende vogels aanwezig zijn. Indien er slechts viermaal gedurende de kwetsbare broedperiode een veldbezoek wordt uitgevoerd?

Ten aanzien van de sperwer en havik voeren we 4 veldbezoeken uit. Ten aanzien van overige soorten zijn we vrijwel dagelijks aanwezig om na te gaan of er geen broedgevallen zijn. Dit wordt nader uitgewerkt in het ecologisch werkprotocol.

4 -Vraag 12: heeft men ook rekening gehouden met het territoriaal gedrag van een havik bij de derde locatie dichtbij bebouwing onder meer een school met schoolgaande kinderen?

Hier is rekening mee gehouden. De nestmanden zijn niet geprojecteerd in de directe nabijheid van een school.

Bijlage natuurtoets:

5 -Op basis van NDFG gegevens heeft een veldbezoek (3.2) gedurende de wintermaanden plaatsgevonden. Kunt u toelichten in hoeverre andere natuurwaarden zoals vermeld bij de overige locaties kunnen worden uitgesloten? Kunt u alsnog toelichten in hoeverre veldonderzoek aangrenzend aan het plangebied (dat hinder zal ondervinden) heeft plaatsgevonden? Wat zijn de contouren hiervan?

Het tracé heeft een totale lengte van circa negen kilometer. De beoogde ontwikkeling dient te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. De ontwikkeling mag niet in strijd zijn met het beleid

	<p>omtrent soortenbescherming en gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Derhalve is inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. In dit kader zijn meerdere natuuronderzoeken uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quick-Scan (Natuurbalans, 2019); - Natuurtoets (Natuurbalans, 2021); - Memo aanvullend veldbezoek tracéwijziging rondom A4 en uitlegstrook Bosbaan (Antea Group, 2022); - Nadere onderzoeken soortbescherming (Antea Group, 2022); - Aanvullend veldbezoek ecologie HDD6-HDD7 (Antea Group, 2022); - Memo Vogelonderzoek Badhoevedorp (Natuurlijke Zaken, 2022). <p>In 2021 heeft Antea Group een controle uitgevoerd op het bosje langs de Schipholweg, onderdeel van tracé Raasdorp- Sloten (<i>Memo aanvullend veldbezoek tracéwijziging rondom A4 en uitlegstrook Bosbaan, Antea Group 2022</i>).</p> <p>In bovengenoemde onderzoeken is uitgebreid beschreven wat er is onderzocht.</p>
6	<p>-Op welke wijze wordt vorm gegeven aan zorgplicht maar ook mbt uitvoering werkzaamheden zoals werkwegen, personeel, geluid...</p>
	Zie het separate ecologisch werkprotocol. (gereed in week 1)
7	<p>-In de natuurtoets wordt ingegaan op het gehele tracé. In de aanvraag vraagt u echter alleen voor een gedeelte van de tracé aan. Om verwarring te voorkomen, graag voor wat betreft het plangebied de relevante passages onder 1 hoofdstuk plaatsen. U vraagt namelijk niet aan voor de overige plangebieden.</p>
	Het Activiteitenplan van Natuurlijke zaken is specifiek toegespitst op deze projectlocatie (figuur 3 bij beantwoording vraag 1) , waarvoor een ontheffingsaanvraag is ingediend.
	Bijlage ecologisch werkprotocol:
8	<p>-Het EWP betreft het gehele tracé. U vraagt echter alleen aan voor een klein gedeelte van de tracé. U dient de EWP dan ook te beperken tot het plangebied en relevante maatregelen.</p>
	Een op de maat gemaakt EWP volgt in week 1.
9	<p>-De figuren 2.1 en 2.2 voor wat betreft het relevante plangebied duidelijk weergeven.</p>
	Zie beantwoording bij vraag 1 voor een duidelijk overzicht van het relevante plangebied.
10	<p>-Op pagina 6 onder procedure bij afwijkingen en onder &4.3 wordt vermeld dat indien de maatregelen niet kunnen worden uitgevoerd, dan wel dat er nieuwe soorten worden ontdekt er contact dient te worden opgenomen met de ecooloog. In dit soort gevallen dient u echter de werkzaamheden stop te zetten en RVO hierover in kennis te stellen.</p>
	<p>Dat klopt, indien er nieuwe (on)beschermde soorten of een broedgeval wordt aangetroffen wordt het werk stilgelegd en wordt RVO ingelicht conform de procedure.</p> <p>Er loopt een deskundig ecooloog mee in het veld, zoals vermeld in het EWP. De verwachting is niet dat er nieuwe soorten worden ontdekt gezien het aantal gedegen uitgevoerde natuuronderzoeken en gedegen (ecologische) inschattingen.</p>
11	<p>-Welke maatregel wordt uitgevoerd voor het tegengaan van regenplassen?</p>
	Dit wordt uitgelegd in het separate EWP (gereed in week 1).
12	<p>-Onder 4.4 wordt vermeld dat bij actuele broedgevallen het werk wordt stilgelegd. Wat wordt precies verstaan onder actuele broedgevallen?</p> <p>Onder 4.4. wordt ook vermeld dat een ecooloog een laatste check doet voor wat betreft bomen, watergang en open terrein. Zie ook de vragen onder bijlage Natuurtoets. Hoe groot betreft dit gebied?</p>

	<p>Onder actuele broedgevallen wordt onder meer verstaan nestindicerend gedrag en broedende vogels.</p> <p>Vlak voor de werkzaamheden aanvangen zal een deskundig ecooloog het gebied ecologisch vrijgeven op basis van zijn deskundigheid en een laatste check doen voor wat betreft bomen, watergangen en open terrein. Zie ook het separate ecologisch werkprotocol (gereed week 1).</p>
13	<p>-Voor broedvogels wordt een afstand van 75 meter gehanteerd qua verstoring. Ik zou u hierbij op willen wijzen dat de verstoringafstand afhankelijk is van de mate van de verstoring en gevoeligheid van de betrokken soort. Dit geldt voor algemene broedvogels. Hebt u dit ook onderzocht? Dan graag dit alsnog toelichten.</p>
	<p>De algemene broedvogels zijn meegenomen in de eerder gedane onderzoeken. In het EWP worden hiervoor mitigerende maatregelen voorgesteld om broedvogels te voorkomen. (gereed in week 1).</p>
14	<p>- Welke mitigerende maatregel treft u bij het graven van sleuven en putten om slachtoffers onder amfibieën etc te voorkomen?</p>
	<p>Voordat de werkzaamheden plaatsvinden wordt het werkterrein ecologisch vrijgegeven door een Ecooloog om dit te voorkomen.</p> <p>Het ecologisch werkprotocol ligt in de bouwkeet van de aannemer en wordt voorafgaand aan de werkzaamheden besproken. Zie ecologisch werkprotocol.</p>
15	<p>-U meldt in het memo vogelonderzoek dat bomen gecheckt zijn op holen. Betreffen dit alleen de bomen die worden gekapt of ook de overige bomen van de bosschage?</p>
	<p>Alle bomen zijn gecontroleerd op holen en dat blijkt onder andere uit het memo vogelonderzoek van Natuurlijke zaken en het Marteronderzoek van Anteagroup (zie figuur 1.2 uit het marteronderzoek).</p>
16	<p>-Kunt u ons de bijlage marteronderzoek mailen ter informatie?</p>
	<p>Zie bijlage.</p>